

Motion av Maja Ponjevic och Hanna Harbas angående obehöriga lärare

Bakgrund

Grundskolan är en avgörande period för barn och unga att tillägna sig grundläggande kunskaper i ämnen som matematik och svenska. Tyvärr har det visat sig vara en utmaning på grund av bristen på kvalificerade lärare.

I Göteborg finns det skolor med rykten om att vara “dåliga” eller “sämre” än andra. Detta kan bero på olika faktorer som elevernas prestationer och skolmaten, men det största klagomålet handlar om lärarna. Majoriteten av de lärare som får flest klagomål är de som saknar formell utbildning.

Det finns redan regler för att hantera dessa situationer:

- Lärare får undervisa högst två år innan de måste påbörja en lärarutbildning.
- Du måste ha ämneskunskaper som motsvarar det som behövs för en lärarexamen och genomföra en pedagogisk utbildning (KPU) under din tid som anställd.

Även om dessa regler är ett steg i rätt riktning, är de inte tillräckliga för att lösa problemet med bristande stöd i skolan.

För att belysa vårt perspektiv har vi tagit fram några exempel:

- Gårdstensskolan: 56% behöriga lärare, medelmeritvärde 169, med E och F som genomsnittliga betyg.
- Sjumilaskolan: 58% behöriga lärare, medelmeritvärde 166, med E som genomsnittligt betyg.
- Skolor som Brandströmska, Centrina Lindholmen och Böskolans friskola har däremot mer än 250 i medelmeritvärde och över 90% behöriga lärare.

Exempel på individuella händelser:

- Gamlestadsskolan: En obehörig lärare undervisade i matematik för årskurs 8. De flesta elever bytte till en annan lärare eller fick underkänt. En elev som hade F i matematik fick ett prov från en annan matematiklärare och fick mycket högre betyg efter att ha fått extra stöd. Hon bytte klass och har nu godkända betyg.
- Kviberg Centrina (nu Nebula skolan): En hemkunskapslärare gav betyg utan grund, då eleverna inte fick göra praktiska moment. Hon fick i genomsnitt 1/10 poäng på utvärderingar från eleverna och blev avskedad efter att ha skrikit på en klass och kallat dem råttor. Hon var inte utbildad och höll ingen dokumentation på elevernas kunskaper. Detta ledde till att alla elever i årskurs 9 fick en ny hemkunskapslärare och behövde klämma in hela kursen på en termin.

Förslag till beslut

Vi yrkar på att ungdomsfullmäktige ska ha en dialog med grundskolenämnden för att bland annat diskutera följande:

- Bevaka förekomsten av utbildade lärare och antalet obehöriga personer som är anställda vid samma skola.
- Minskning av tiden utbildade lärare får undervisa innan de påbörjar lärarutbildning.
- Införande av en gräns för hur många obehöriga lärare som får undervisa på en skola.
- Att inte tillåta obehöriga lärare att undervisa i kärnämnen.

Maja Ponjevic, Stadsområde Nordost

Hanna Harbas, Stadsområde Hisingen

FN:s konvention om barnets rättigheter har som mål att ge barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. En särskilt viktig artikel för ungdomsfullmäktige är artikel 12, att alla barn har rätt att göra sin röst hörd och vara delaktiga i beslut som rör dem.

Dessa artiklar i barnkonventionen är också viktiga för det här förslaget:

☐ 1. Som barn räknas varje människa under 18 år.	respekt för andra personers rättigheter.	skadliga för barns hälsa ska avskaffas.	besträffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
▶ 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.	☐ 14. Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.	☐ 25. Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.	☐ 38. Varje stat ska säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
☐ 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.	☐ 15. Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.	☐ 26. Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.	☐ 39. Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
☐ 4. Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter. Där det behövs ska stater samarbeta internationellt.	☐ 16. Barn har rätt till ett privatliv.	☐ 27. Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.	☐ 40. Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
☐ 5. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppföstran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfylla.	☐ 17. Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.	▶ 28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.	☐ 41. Om det finns bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
☐ 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.	☐ 18. Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppföstran och utveckling, med statens stöd.	☐ 29. Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.	☐ 42. Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
☐ 7. Barn har rätt till ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.	☐ 19. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.	☐ 30. Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.	☐ 43.–54. Regler om hur barnkonventionen följs upp och vad stater ska göra för att följa den.
☐ 8. Barn har rätt till sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släktförhållanden.	☐ 20. Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.	☐ 31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.	Det här är en sammanfattning av barnkonventionen. För mer information och för att läsa barnkonventionen i sin helhet: unicef.se/barnkonventionen
☐ 9. Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.	☐ 21. Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.	☐ 32. Barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.	
☐ 10. Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.	☐ 22. Barn på flykt har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.	☐ 33. Barn ska skyddas från narkotika.	
☐ 11. Varje stat ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.	☐ 23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.	☐ 34. Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.	
☐ 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.	☐ 24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är	☐ 35. Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.	
☐ 13. Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med		☐ 36. Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.	
		☐ 37. Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling,	